

Polski na wakacje

EDYCJA GCSE

* Marta Koćwin-Murzyn *

* @jezykpolskiwuk *

Jak korzystać z tego e-booka?

Każdy temat to jeden dzień nauki – nie spiesz się.

Zacznij od słownictwa – zrób własne fiszki!

Wypełnij ćwiczenia pisemne – trening do Paper 4.

Nagraj się przy zadaniach mówionych i odsłuchaj.

Rób przerwy. Wakacje to też czas na relaks!

Zaznacz ulubione zwroty – wróć przed egzaminem.

Spis treści

1	Rodzina i relacje	Family & Relationships
2	Dom i mieszkanie	Home & Living
3	Wakacje i podróże	Holidays & Travel
4	Jedzenie i zdrowie	Food & Health
5	Szkoła i przyszłość	School & Future Plans
6	Środowisko	Environment & Technology
7	Kultura i media	Culture, Media & Free Time
8	Gramatyczne GCSE-wyzwania	Grammar Challenges & Exam Tips

Słownictwo – naucz się tych zwrotów:

mój/moja	my	rodzeństwo	siblings
starszy/młodszy	older/younger	wychowywać	to bring up
kłócić się	to argue	wspierać	to support
więź rodzinna	family bond	rozwidziony/a	divorced
opiekować się	to look after	przyrodnie rodzeństwo	half-siblings
bliscy	loved ones	samotny rodzic	single parent

Przeczytaj:

Moja rodzina jest dość duża. Mam dwoje rodzeństwa – starszą siostrę Zosię i młodszego brata Kubę. Rodzice zawsze nas wspierali, chociaż czasem się kłóciliśmy. Teraz mieszkamy w różnych miastach, ale utrzymujemy kontakt przez media społecznościowe i wideorozmowy.

Wskazówka GCSE:

W opisie rodziny używaj czasu teraźniejszego i przeszłego – to pokazuje różnorodność

1 Rodzina i relacje Family & Relationships

Zadania

- 1 Opisz swoją rodzinę w 4–5 zdaniach. Użyj przymiotników i różnych czasów.
- 2 Tłumaczenie: "My parents have always supported each other through difficult times."
- 3 Napisz wady i zalety bycia jedynakiem/jedynaczką (min. 3 każde).

Miejsce na dodatkowe notatki:

Przeczytaj:

W Polsce rodzina jest bardzo ważna. Święta takie jak Boże Narodzenie i Wielkanoc spędza się razem z całą rodziną. Dziadkowie odgrywają ważną rolę w wychowaniu wnuków. Coraz więcej Polaków mieszka za granicą, dlatego utrzymanie więzi rodzinnych bywa wyzwaniem.

 Zadania

- 1 Napisz e-mail do przyjaciela – opisz swoją rodzinę (80–100 słów).
- 2 Ułóż 3 zdania porównujące rodzinę polską i brytyjską.
- 3 Tłumaczenie: "My grandmother takes care of my younger sister after school."

Słownictwo – naucz się tych zwrotów:

mieszkanie	flat/apartment	parter	ground floor
piwnica	basement	wyposażenie	furnishings
ogrzewanie	heating	czynsz	rent
przeprowadzać się	to move house	sąsiedztwo	neighbourhood
garaż	garage	taras	terrace/patio
gospodarka domowa	household chores	opłaty	bills/charges

Przeczytaj:

Mieszkamy w trzypokojowym mieszkaniu na pierwszym piętrze. Jest jasne i przestronne, ale brakuje mi ogródka. Moja sypialnia jest niewielka, za to mam z okna widok na park. W pobliżu jest sklep, przystanek autobusowy i szkoła.

Wskazówka GCSE:

Użyj trybu warunkowego: "wolałbym/wolałabym" – to podnosi poziom odpowiedzi. .

 Zadania

- 1 Opisz swój pokój lub wymarzone mieszkanie (5–6 zdań).
- 2 Tłumaczenie: "I would prefer to live in a house with a large garden in the countryside."
- 3 Podaj trzy zalety i trzy wady mieszkania w centrum miasta.

Miejsce na dodatkowe notatki:

Przeczytaj:

Dom marzeń każdego jest inny. Jedni wolą nowoczesne apartamenty w centrum miasta, inni – spokojne domy z ogrodem na przedmieściach. W Wielkiej Brytanii wiele rodzin wynajmuje domy, ponieważ ceny nieruchomości są bardzo wysokie. Posiadanie własnego mieszkania to marzenie wielu

Zadania

- 1 Napisz ogłoszenie o wynajmie pokoju po polsku (50–70 słów).
- 2 Porównaj mieszkanie w bloku z domem jednorodzinnym.
- 3 Tłumaczenie: "The rent is too expensive but the neighbourhood is very safe."

Słownictwo – naucz się tych zwrotów:

zagranica	abroad	wycieczka	trip/excursion
lotnisko	airport	odprawiać bagaż	to check in luggage
opóźnienie	delay	nocleg	accommodation
plaża	beach	pamiątka	souvenir
rezerwacja	booking	pensjonat	guest house
odpoczynek	rest/relaxation	przygoda	adventure

Przeczytaj:

W zeszłe wakacje pojechaliśmy do Włoch. Lecieliśmy samolotem z Londynu. Niestety, nasz lot miał trzy godziny opóźnienia. Pomimo tego, pobyt był wspaniały – zwiedziliśmy Rzym i Florencję, jedliśmy pyszne jedzenie i kupiliśmy pamiątki dla całej rodziny.

Wskazówka GCSE:

Pocztówka/e-mail z wakacji: pamiętaj o zwrocie do adresata i podpisie

Zadania

- 1 Napisz pocztówkę z wakacji (60–80 słów).
- 2 Tłumaczenie: "The flight was delayed but the holiday was absolutely unforgettable."
- 3 Opisz najciekawsze miejsce, które odwiedziłeś/aś (5 zdań).

Miejsce na dodatkowe notatki:

Przeczytaj:

Polacy coraz chętniej wyjeżdżają za granicę. Popularne kierunki to Chorwacja, Grecja i Egipt. Jednak wiele osób docenia też uroki własnego kraju – Tatry, Mazury i Wybrzeże Bałtyckie przyciągają tysiące turystów każdego lata. Wakacje to czas odpoczynku i odkrywania nowych

Zadania

- 1 Napisz plan idealnych wakacji – gdzie, jak, z kim i dlaczego (100 słów).
- 2 Jakie są zalety wakacji w Polsce zamiast za granicą? Podaj 4 argumenty.
- 3 Tłumaczenie: "I prefer camping to staying in a hotel because it is cheaper."

Słownictwo – naucz się tych zwrotów:

dieta	diet	zdrowo odżywiać się	to eat healthily
kalorycznie	calorific	alergia	allergy
witaminy	vitamins	fastfood	fast food
aktywność fizyczna	physical activity	samopoczucie	wellbeing
nawodnienie	hydration	przetworzona żywność	processed food
zbilansowany posiłek	balanced meal	nietolerancja	intolerance

Przeczytaj:

Staram się zdrowo odżywiać, ale nie zawsze mi to wychodzi. Na śniadanie zazwyczaj jem owsiankę z owocami. W szkole często brakuje mi czasu na obiad, więc jem kanapkę. Wiem, że fastfood jest niezdrowy, ale czasem po niego sięgam. Regularnie chodzę na basen.

Wskazówka GCSE:

**Używaj spójników: "ponieważ", "dlatego że", "mimo że" –
łączniki podnoszą ocenę za**

Zadania

- 1 Opisz typowy dzień żywienia. Czy jest zdrowy? Dlaczego?
- 2 Tłumaczenie: "Eating junk food regularly can lead to serious long-term health problems."
- 3 Podaj 4 konkretne sposoby na zdrowszy styl życia nastolatka.

Miejsce na dodatkowe notatki:

Przeczytaj:

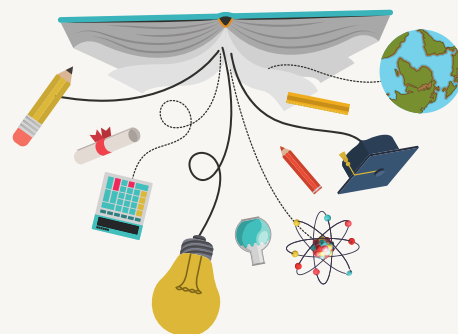
Zdrowe odżywianie ma ogromny wpływ na nasze samopoczucie i wyniki w nauce.

Lekarze zalecają spożywanie dużej ilości warzyw, owoców i pełnoziarnistych produktów. Ważne jest też odpowiednie nawodnienie – należy pić co najmniej 2 litry wody dziennie. Młodzi ludzie często ignorują te

Zadania

- 1 Napisz artykuł szkolny o zdrowym odżywianiu (80–100 słów).
- 2 Jakie są skutki niezdrowego stylu życia? Wymień 5.
- 3 Tłumaczenie: "My doctor advised me to eat more vegetables and drink less fizzy drinks."

Słownictwo – naucz się tych zwrotów:

przedmiot	subject	ocena	grade/mark
wymagający	demanding	matura	A-level / final exam
studia	university studies	zawód	profession/job
ambicja	ambition	praktyki	work experience
stypendium	scholarship	rekrutacja	enrolment
kurs zawodowy	vocational course	CV	CV/résumé

Przeczytaj:

Szkoła bywa stresująca, ale staram się dawać z siebie wszystko. Moim ulubionym przedmiotem jest biologia, bo chcę zostać lekarzem. Po maturze planuję studiować medycynę. Wiem, że to trudna droga, ale mam silną motywację i wsparcie rodziny.

Wskazówka GCSE:

Tryb warunkowy "chciałbym/chciałabym" + bezokolicznik – obowiązkowy w opisie planów.

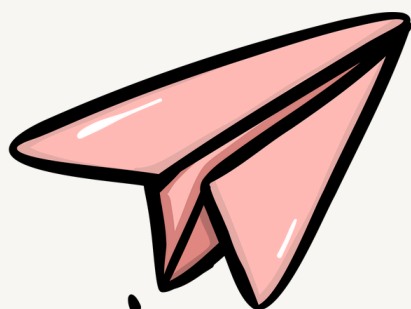
- 1 Jakie są twoje plany na przyszłość? Opisz szczegółowo (5-6 zdań).
- 2 Tłumaczenie: "I would like to study law at a prestigious British university."
- 3 Jakie umiejętności są najważniejsze w dzisiejszym rynku pracy? Podaj 4.

Przeczytaj:

Wybór zawodu to jedna z najtrudniejszych decyzji w życiu młodego człowieka. Rynek pracy stale się zmienia – zawody przyszłości to głównie IT, inżynieria i ochrona środowiska. Coraz więcej młodych wybiera kursy zawodowe zamiast tradycyjnych studiów. Praktyki zawodowe pomagają zdobyć

Zadania

- 1 Napisz list motywacyjny do polskiej szkoły letniej (80 słów).
- 2 Porównaj studia wyższe z kursem zawodowym – wady i zalety każdego.
- 3 Tłumaczenie: "Without good grades it will be difficult to get into university."

Słownictwo – naucz się tych zwrotów:

zanieczyszczenie	pollution	odnawialne źródła energii	renewable energy
recykling	recycling	ślad węglowy	carbon footprint
sztuczna inteligencja	artificial intelligence	uzależnienie	addiction
media społecznościowe	social media	prywatność	privacy
elektrownia wiatrowa	wind turbine	globalne ocieplenie	global warming
cyberbezpieczeństwo	cybersecurity	ekologia	ecology

Przeczytaj:

Zmiany klimatyczne to jeden z największych problemów współczesnego świata. Recykling i oszczędzanie energii to ważne kroki, ale potrzebujemy też zmian systemowych. Technologia może pomóc – na przykład samochody elektryczne i odnawialne źródła energii. Każdy z nas może zrobić

Wskazówka GCSE:

Opinia musi zawierać: tezę, min. 2 argumenty i podsumowanie. Użyj "moim zdaniem".

 Zadania

- 1 Podaj trzy problemy ekologiczne i po dwa możliwe rozwiązania.
- 2 Tłumaczenie: "Young people need to significantly reduce their use of social media."
- 3 Napisz opinię: Czy technologia pomaga czy szkodzi środowisku? (5 zdań)

Miejsce na dodatkowe notatki:

Słownictwo – naucz się tych zwrotów:

czas wolny	free time	hobby	hobby
kino	cinema	serial	TV series
podcasty	podcasts	czytać	to read
twórczość	creativity	bilety	tickets
streaming	streaming	festiwal	festival
wystawa	exhibition	literatura	literature

Przeczytaj:

W wolnym czasie lubię oglądać seriale po polsku – to świetny sposób na naukę języka! Ostatnio skończyłem/skończyłam serial o polskiej historii. Poza tym interesuję się fotografią i od czasu do czasu wychodzę na wystawy. Uważam, że kultura poszerza horyzonty.

Wskazówka GCSE:

Uzasadnienie opinii jest kluczowe. Nie wystarczy "lubię" – wyjaśnij zawsze DLACZEGO.

- 1 Opisz swoje ulubione hobby i dlaczego je lubisz (5–6 zdań).
- 2 Tłumaczenie: "I prefer watching Polish films because it helps me practise the language."
- 3 Jaką rolę odgrywają media w życiu nastolatka? Napisz 4 punkty.

Miejsce na dodatkowe notatki:

Przeczytaj:

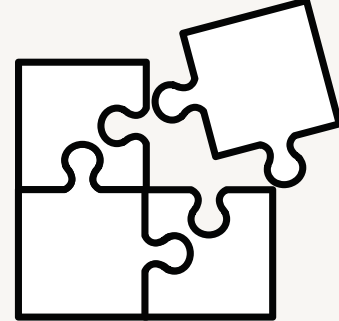
Polska kultura jest bogata i różnorodna. Muzyka Chopina, filmy Kieślowskiego, literatura Szymborskiej – to tylko kilka przykładów polskiego wkładu w kulturę światową. W Wielkiej Brytanii działa wiele polskich klubów kulturalnych i świetlic. Polskie festiwale są coraz

Zadania

- 1 Napisz recenzję ostatnio obejrzanego filmu lub serialu (80 słów).
- 2 Porównaj czytanie książek z oglądaniem serialu – co jest lepsze i dlaczego?
- 3 Tłumaczenie: "Polish culture is very important to me even though I live in the UK."

8 Gramatyczne GCSE Wyzwania

Grammar Challenges & Exam Tips

Słownictwo – naucz się tych zwrotów:

czas teraźniejszy	present tense	czas przeszły	past tense
czas przyszły	future tense	tryb warunkowy	conditional mood
przymiotnik	adjective	rzeczownik	noun
zaimek	pronoun	odmiana przez przypadki	declension
aspekt dokonany	perfective aspect	aspekt niedokonany	imperfective aspect
zdanie złożone	complex sentence	spójnik	conjunction

Przeczytaj:

W egzaminie GCSE Polish sprawdzana jest znajomość trzech czasów.

Ważne jest stosowanie różnorodnych struktur gramatycznych.

Egzaminatorzy doceniają użycie trybu warunkowego oraz zdań złożonych. Dbaj o polskie znaki diakrytyczne – mają znaczenie!

Wskazówka GCSE:

Znak diakrytyczny zmienia znaczenie: "bak" (tank) vs "bąk" (bumblebee). Ćwicz polską pisownię/

Grammar Challenges & Exam Tips

 Zadania

- 1 Wstaw czasownik: Wczoraj (ja/iść) _____ do sklepu.

- 2 Napisz jedno zdanie w każdym czasie: teraźniejszym, przeszłym i przyszłym.

- 3 Przetłumacz: "If I had more time, I would learn more Polish every day."

Miejsce na dodatkowe notatki:

Wskazówka GCSE:

Znak diakrytyczny zmienia znaczenie: "bak" (tank) vs "bąk" (bumblebee). Ćwicz polską

Ściągawka: Czasy i tryby

Grammar Reference – Tenses & Moods

⚡	Czas teraźniejszy (Present) Ja czytam, Ty czytasz, On/Ona czyta	I read / I am reading
⚡	Czas przeszły (Past) Ja czytałem/am, Ty czytałeś/aś	I read / I was reading
⚡	Czas przyszły (Future) Będę czytać / przeczytam	I will read
⚡	Tryb warunkowy (Conditional) Czytałbym/abym	I would read
⚡	Aspekt dokonany (Perfective) Przeczytałem (I finished reading)	Completed action
⚡	Aspekt niedokonany (Imperfective) Czytałem (I was reading)	Ongoing/repeated

Przydatne spójniki (connectives):

ponieważ	because	choć	although	jednak	however	dlatego	therefore
mimo że	even though	żeby	in order to	gdy	when	jeśli	if

Wskazówka GCSE:

Na egzaminie GCSE użyj co najmniej 4 różnych spójników – pokażesz zakres struktur

Wakacyjny Słowniczek GCSE

Summer Vocabulary Bonus List

Na plaży

opalenizna	suntan	krem z filtrem	suncream	fale	waves
leżak	sunlounger	parasol plażowy	beach umbrella		

W górach

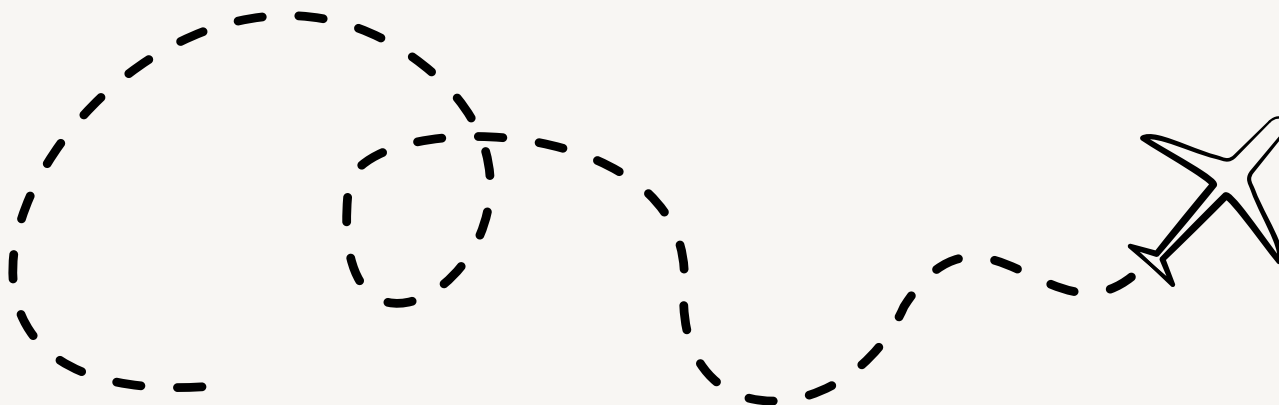
szlak turystyczny	hiking trail	schronisko	mountain hut	szczyt	summit
widok	view	mapa turystyczna	tourist map		

W mieście

muzeum	museum	rynek	market square	zwiedzanie	sightseeing
przewodnik	guide (person/book)	atrakcja turystyczna	tourist attraction		

Transport

pociąg	train	autobus	bus	samolot	plane
rejs	cruise	wynajem samochodu	car rental		

Mój Plan Nauki na Wakacje

My Summer Study Planner

Proponowany plan 4-tygodniowy:

Tydzień	Rodzina & Dom							
	Tematy 1–2	Pon	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nd
Tydzień	Wakacje & Zdrowie							
	Tematy 3–4	Pon	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nd
Tydzień	Szkoła & Środowisko							
	Tematy 5–6	Pon	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nd
Tydzień	Kultura & Gramatyka							
	Tematy 7–8 + p ^o w ⁿ tórka		Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nd

 Moje cele na te wakacje:

1. Opanuję słownictwo z _____ tematów.
2. Napiszę co najmniej _____ wypracowań.
3. Powtórzę _____ zasad gramatycznych.
4. Moja ocena GCSE Polish to będzie: _____

Pamiętaj: nawet 20 minut dziennie robi OGROMNĄ różnicę!
Konsekwencja jest ważniejsza niż intensywność. Powodzenia!

Wskazówka GCSE:

Zaplanuj naukę z wyprzedzeniem. Podziel materiał na małe porcje – łatwiej zapamiętasz!

Mój Plan Nauki na Wakacje

My Summer Study Planner

Proponowany plan 4-tygodniowy:

Tydzień	Rodzina & Dom							
	Tematy 1–2	Pon	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nd
Tydzień	Wakacje & Zdrowie							
	Tematy 3–4	Pon	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nd
Tydzień	Szkoła & Środowisko							
	Tematy 5–6	Pon	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nd
Tydzień	Kultura & Gramatyka							
	Tematy 7–8 + p ^o w ⁿ tórka		Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nd

 Moje cele na te wakacje:

1. Opanuję słownictwo z _____ tematów.
2. Napiszę co najmniej _____ wypracowań.
3. Powtórzę _____ zasad gramatycznych.
4. Moja ocena GCSE Polish to będzie: _____

Pamiętaj: nawet 20 minut dziennie robi OGROMNĄ różnicę!
Konsekwencja jest ważniejsza niż intensywność. Powodzenia!

Wskazówka GCSE:

Zaplanuj naukę z wyprzedzeniem. Podziel materiał na małe porcje – łatwiej zapamiętasz!

Wpadnij po więcej

@jezykpolskiuk

Marta Kocwin-Murzyga

